

Podíl nevýkonných úvěrů firem jako před covidem a válkou na Ukrajině. Hypotéky se pořád drží na historickém minimu 0,57 %.

Komentář České bankovní asociace k vývoji vkladů, úvěrů a nevýkonných úvěrů za březen 2023 dle statistik ČNB

Autor: Miroslav Zámečník, hlavní poradce České bankovní asociace
Praha, 1. května 2023

Česká bankovní asociace publikuje řadu ekonomických indikátorů ČBA Monitor, včetně hlavních parametrů vývoje úvěrů a vkladů v tuzemském bankovním systému. Takže na adrese <https://www.cbamonitor.cz/kategorie/uvery-a-vklady> najdete každoměsíčně aktualizované vybrané údaje z bankovní statistiky publikované Českou národní bankou. Jako v minulém měsíci se proto soustředím na věci, které doporučuji pozornosti čtenářů.

V situaci, kdy se centrální banka snaží snížit stále velmi vysokou inflaci, a zdaleka není u svého cíle, nelze očekávat vysokou dynamiku úvěrů. Co má smysl, je sledovat, jak se vyvíjí kvalita úvěrového portfolia, vzhledem k útlumu ekonomické aktivity v posledních čtvrtletích, a mnoha šokům, s nimiž se klienti bank museli v posledních několika letech vypořádat. Druhým bodem zájmu je, jak reagují zejména podniky na úrokový diferenciál mezi korunovými a eurovými zdroji v situaci, kdy nejen guvernér ČNB přikládá silnému kurzu koruny význam jako protiinflačnímu nástroji. **Pokud totiž každý, kdo si to z hlediska řízení rizik jen trochu může dovolit, šáhne po eurové půjčce, oslabuje tím snažení ČNB. A to se děje ve velkém.**

Europůjčky

Loni se projevil s plnou silou důsledek toho, jak se odpoutaly měnově politické sazby ČNB a Evropské centrální banky, na ně navázané tržní sazby a rozdíl v ceně úvěrů v eurech a korunách.

Řekněme si to, jak to je: kdyby nebylo cizoměnových úvěrů, pak by nominální objem úvěrů výrazně meziročně klesl, což by byl nesporný důkaz recese. Úvěry v cizích měnách, tedy v podstatě výhradně v euru, stouply meziročně o 138,4 miliardy korun, zatímco úvěry celkem o 30,5 miliardy Kč. Část z nich otáčejí firmy do korun na vkladových účtech – vklady firem vzrostly meziročně téměř o 10 % na 1 466 miliard korun, a meziměsíčně stouply téměř o 14 miliard, zatímco u obyvatel to nebyla ani celá miliarda (978,8 milionů). Jistěže vklady obyvatel objemem ty firemní stále s velkou rezervou převyšují, vždyť dosahují 3 217 miliard oproti firemním úložkám za 1466 miliard korun.

Nevýkonné úvěry

Z bankovní statistiky pravidelně zveřejňované Českou národní bankou (ČNB), s klíčovými daty téměř vzápětí dostupnými ve vizualizaci v [ČBA Monitoru](#), vyplývá, že ke konci března bylo u nefinančních podniků evidováno pouze 3,25 % nevýkonných úvěrů, tedy další pokles z únorových 3,29 %.

Pokud jde o sektor domácností, snížil se meziročně podíl nevýkonných půjček obyvatelstvu z 4,34 % na 3,90 %, a meziměsíčně o 7 setin procentního bodu.

Ostře sledované jsou samozřejmě hypotéky zajištěné nemovitostí, které tradičně patří k těm nejspolehlivějším z hlediska splácení. Meziročně klesl podíl hypoték po lhůtě splatnosti více jako 90 dní z 0,69 % na 0,57 %; na této i z mezinárodního hlediska mimořádně nízké hladině se drží už půl roku.

Vývoj úvěrů a vkladů (v mil. Kč)

Období	Nefinanční podniky		
	vklady	úvěry	saldo
31.3.2023	1 466 171,2	1 252 947,7	213 224
31.12.2021	1 308 877	1 190 673	118 204
31.12.2020	1 217 934	1 123 034	94 900

Zdroj: ČNB (ARAD), vklady a úvěry rezidentů dle sektorového hlediska (Kč + cizí měna)

Vývoj úvěrů a vkladů (v mil. Kč)

Období	Domácnosti – živnosti			Domácnosti – obyvatelstvo		
	vklady	úvěry	Saldo	vklady	úvěry	saldo
31. 3. 2023	150 812,1	45 945,4	104 866,7	3 217 275,8	2 063 870,3	1 153 405,5
31. 12. 2022	143 566,4	46 584,5	96 981,9	3 175 253,7	2 047 474,9	1 127 778,8
31. 12. 2021	171 035	47 641	123 394	3 020 385	1 948 112	1 072 273
31. 12. 2020	166 284	47 008	119 276	2 822 763	1 763 145	1 059 618

Zdroj: ČNB (ARAD), vklady a úvěry rezidentů dle sektorového hlediska (Kč + cizí měna)

Vývoj nevýkonných úvěrů

	Prosinec 2011	Prosinec 2020	Prosinec 2021	Březen 2023
Domácnosti, spotřební úvěry	11,3 %	5,08 %	4,67 %	3,90 %
Domácnosti, hypoteční úvěry	3,09 %	0,88 %	0,74 %	0,57 %
Podniky	8,2 %	4,15 %	3,84 %	3,25 %

(Zdroj: ČNB (ARAD))

O autorovi komentáře

Miroslav Zámečník je český ekonom a publicista. Absolvoval Vysokou školu ekonomickou v Praze a později se věnoval studiu na Georgetown University ve Washingtonu. V letech 1994 až 1998 byl zástupcem České republiky ve Světové bance, V letech 2000 až 2001 pracoval ve vedení Revitalizační agentury a Konsolidační banky. Jako člen Národní ekonomické rady vlády (NERV) spolupracoval na protikrizových opatřeních.

Mimo svou konzultantskou praxi v současnosti působí jako hlavní poradce České bankovní asociace. Ve svém volném čase se věnuje „birdwatchingu“, pozorování ptáků v přírodě.

O České bankovní asociaci

Česká bankovní asociace vznikla v roce 1990 a je dobrovolným sdružením právnických osob podnikajících v oblasti peněžnictví. V současné době sdružuje 32 členů. Rolí asociace je především zastupovat a prosazovat společné zájmy členů, prezentovat roli a zájmy bankovníctví vůči veřejnosti, podílet se na standardizaci postupů v bankovníctví a na vytváření odborných zvyklostí, podporovat harmonizaci bankovní legislativy s legislativou Evropské unie a vyvíjet aktivitu v informativní a školící oblasti. ČBA je členem Evropské bankovní federace a EMMI. Více informací na www.cbaonline.cz.

Další informace obdržíte na adrese:

media@cbaonline.cz